

13. ЕВРОПЕЙСКИ СЪВЕТ. СЪВЕТ НА МИНИСТРИТЕ И КОРЕПЕР –

СЪСТАВ И ФУНКЦИИ Евр.съвет при старта не е предвиден като институция. Появява се през 1974 г. през 1986 г. официално се институционализира. ДЕС легализира ролята на Евр.съвет като орган на Евр.съюз. Евр.съвет се състои от глави на правителства и държавни ръководители и от председателя на ЕК, който е член по право. Държ.ръководители и глави на правителства се придружават от министри на външните работи и от 1-2 комисари. Два пъти годишно се провежда сесия, която се води от страната-домакин. Председателството съвпада в СМ и в Евр.съвет. Сесиите на Съвета се провеждат при изключително големи мерки за сигурност. Евр.съвет е висш политически орган. Той разполага със законодателни функции. Неговите решения не са норми. Изключение – Втори стълб. В него с консенсус на ниво Съвет първо се приемат направленията, в които ще се търси база. Въз основа на това действия СМ. Евр.съвет е най-високостоящият орган в системата на ЕС. Той чертае перспективите, съгласува нови политики, може да влезе в ролята на арбитър в някои случаи и др. Дневният ред на сесиите е смайващ. Обсъждат се глобални въпроси по отношение на Евр.съюз. Съветът заседава 2 дни. В конституционния договор е предвидено постоянното председателство с мандат 2 ½ години /сега е 6 месеца/. Съветът ще си го избира. Председателят през мандата си няма да има държ.мандат. Евр.съвет ще номинира Председателя на Евр.комисия. От 1991 г. започват да канят и глави на правителства, и държ.ръководители на страните-кандидатки. СЪВЕТ НА МИНИСТРИТЕ В учредителните договори има подраздел “Съвет на министрите”. Издаден е и Правилник за вътрешния ред на СМ. Състав на СМ – по 1 представителна всяка държава-членка на министерско равнище. Т.е. в сесиите на СМ могат да участват и министри на съставните единици на федерациите. СМ няма мандат. СМ е една институция, но заседава в над 20 състава. Конкретният състав се определя от дн.ред. напр. ако се разглеждат фин.въпроси, участват съответните министри. Ако обсъжданият въпрос не е ресорен, заседава съвет по генералните въпроси /там са външните министри/. Сесиите се водят от председател. Той се ротира на 6 месеца – от 01.01 до 30.06 и от 01.07 до 31.12. Всяка държава си знае реда на председателстване. Председателят отговоря за работата на СМ, трябва да знае кога кой въпрос ще се гласува, той може да спре часовника по време на сесия /т.е. да не се съобрази с раб.време, да заседава до вземане на решение/. Отсъствието на министър не може да наруши решението, вземано единодушно. Министрите не могат да изпращат свои заместници. Министър обаче може да делегира гласа си на колега от друга държава. По време на сесиите се говори на англ.език /т.е. нарушава се принципа на д-ра за официалните езици/. Всяка държава, преди да поеме поста на председател, е изготвила програма. Председателят има и представителни функции пред външния свят. Схемата “тройка” - предишният, настоящия и бъдещ председател си сътрудничат. СМ има и секретариат. ДА предвиди и върховен представител по Втори стълб. Той е и ген.секретар на секретариата на СМ. Конституц. договор предвижда и министър на външните работи. Той ще е и зам.председател на комисията – за синхрон между работата на ЕК и СМ. А Съветът по външните работи няма да има ротация на председателя. Ще се води от министъра на външните работи. СМ гласува с 3 вида гласувания: с обикновено мнозинство, с единодушие и с квалифицирано мнозинство. КОРЕПЕР В СМ има помощен орган – КОРЕПЕР /Комитет на постоянните представители/. Състои се от посланиците на държавите-членки в

Брюксел. Всяка точка от дн.ред на сесиите на СМ първо минава през КОРЕПЕР. Посланиците поддържат непрекъснато връзка със своите правителства.Правило: ако на ниво КОРЕПЕР посланиците докладват, че съответната точка от дн.ред се приема от техните правителства без възражения, то тя се записва под буква “А”. Ако има не съгласия – под буква “Б”. Това е сигнал за дебат.КОРЕПЕР не гласува. Това е първата проверка за нагласата на правителствата по даден въпрос. Ако въпросът е от селското стопанство напр. и по него няма напрежение, решението може да бъде взето на най-близката сесия на СМ, независимо от състава му на тази сесия. Как гласува СМ – гласува с мнозинство, ако не е предвидено друго. Но на практика винаги е предвидено. Т.е. гласуване с единодушие или квалифицирано мнозинство.До 1986 г. – гласуване с единодушие. При първата ревизия по въпросите на изграждане на вътр.пазар е вписано, че СМ ще взема решения с квалифицирано мнозинство. След това с всяка ревизия се увеличава броя на сферите, за които ще се гласува така. Единодушно се гласува в дан.право, аудиовизията. Във Втори и Трети стълб обаче единодушието е принцип. Квалифицираното мнозинство обикновено е 2/3. В Евр.съюз обаче то се формира на принципа на притегляне на гласовете. Т.е. всяка държава има различен брой гласове, т.е. различно тежат при формиране на квалиф.мнозинство. Големите държави имат по 29 гласа. Испания и Полша – по 27. Изчисляват се по % на населението. Б-ия ще има 10 гласа. Общият брой на гласовете е 345. От него се изчислява квалифицираното мнозинство. Решенията се приемат при най-малко 258 гласа. Блокиращото мнозинство е 90 гласа.Във Втори стълб за да се избегне риска от блокиране на решение е въведено правилото на “конструктивното въздържание”.

15. ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ ЕП е институцията, която представлява “народите на държавите, обединени в Общността”.Парижкият договор от 1951 г. предвижда създаването на Парламентарна асамблея. През 1957 г. е взето решение Парламентарната асамблея на “въглища и стомана” да поеме функциите и на ПА на другите две общности. Наименованието “Евр.парламент” се легализира през 1986 г.ЕП заседава в Страсбург. Секретариатът – в Люксембург. Парламентарните комисии – в Брюксел.През 1976 г. с решение на Съвета съставът на ЕП се избира с преки и всеобщи избори. Изборите се провеждат по партийни листи. Изборите се провеждат при съобразяване със съответното нац.законодателство – възраст и т.н. Всяка държава има квота в ЕП. Най-много представители има Германия. В конституционния договор е записано, че държава не може да има по-малко от 4 места.Мандатът на евродепутатите е 5 години. Цялата дейност на ЕП и неговите органи се ръководи от Председател, който се подпомага от 14 заместници. Те заедно образуват Бюрото на ЕП, колегията на квесторите и конференцията на председателите.Мандатът на Председателя е 2 ½ години с право да бъде продължен до края на мандата на ЕП. Принципът на избор на зам.-председателите е от всяка държава по 1. ЕП има 5 квестора – с административни и финансови функции.От 1992 г. и евр. омбутсман. Той не е депутат, нищо че се избира от ЕП. Мандатът му е 5-годишен. Жалбите при него постъпват пряко от граждани или чрез евродепутат.ЕП има правилник за вътрешния ред.В ЕП има парламентарни групи. Най-голямата сега се нарича Евр.народна партия. За разлика от обикновения парламент обаче, в ЕП няма опозиция. В договора от 1992 г. за ЕС има текст, който изтъква значението на европартиите.Разлики

между ЕП и обикновения парламен – най-вече са в правомощията на ЕП. **Правомощията на ЕП са: =нормотворчески** – нормотворческата дейност на ЕП не е самостоятелна, може да бъде упражнявана само съвместно със Съвета. =бюджетни=контролни. Участието на ЕП в нормотворческия процес приема следните форми: =консултативно становище. В Първи стълб ЕК има монопол върху законодателната дейност. Формираната от ЕК проектонорма отива в Съвета, където се вземат решенията. Ако текстът на договора изисква консултация с ЕП, то Съветът изпраща проектонормата там. Консултативното становище се връща в Съвета. Съветът обаче решава въпроса както си иска, защото консултативното становище не го обвързва. Тази схема не се отнася за Втори и Трети стълб. Ако текстът на договора предвижда консултация с ЕП и Съветът не я поиска и вземе решение, това решение не е перфектно и ще се обжалва пред Съда, защото е нарушена процедурата. С единния евр. акт от 1986 г. ЕП започва да гласува с квалифицирано мнозинство. Разширени са и нормотворческите дейности на ЕП чрез 2 процедури: =одобрение /задължително мнение/ - ако ЕП каже “не” Съветът не може да вземе решение. ЕП обаче одобрява само определена група междунар. договори. Не се произнася по търг. договори,. Например договори за асоцииране, за присъединяване трябва да получат одобрението на ЕП. Това **не** е ратификация. =процедура по сътрудничество. Новото е, че има 2 четения в ЕП. По тази процедура ЕП може да внася промени в проектонормите. ЕК изпраща проектонормата едновременно в Съвета и в ЕП. ЕП се събира на първо четене, дава становище и го праща в Съвета. Той формира т.нар. “обща позиция”. Тя се връща в ЕП за второ четене. Тук може да има и варианти: -ЕП не реагира – могат да мълчат до 3 месеца. Счита се, че ЕП е казал “да” и съветът взема решение с квалифицирано мнозинство. -ЕП приема оща позиция. Съветът пак взема решение, но с единодушие. Т.е. негативният вот на ЕП може да бъде преодолян от Съвета, но само с единодушие. Ако ЕП иска промени в поректонормите, Съветът ги приема и ЕК няма против, Съветът взема решение с квалифицирано мнозинство. Ако има разминаване, Съветът взема решение с единодушие. През 1992 г. е въведена процедура на съвместно вземане на решения. При нея до второ четене няма разлика. Но ако ЕП каже “не”, никой по никакъв начин не може да вземе решение. Обаче е предвидено, че ако стане ясно, че по време на второто четене ЕП се готви да отхвърли, се свиква помирителен комитет. Той включва равен брой членове представители на ЕП и на Съвета – по 6. Задачата му е да намери обща постановка. Ако не успее и той – решение не може да бъде взето. Конст. договор предвижда, че тази процедура се нар. ”обща процедура”, а всяко отклонение от нея се нар. ”специфични процедури”. =**бюджетни правомощия**. 1970 и 1975 г. са подписани 2 бюджетни договора, които са първични източници на общностното право. Особеното при формирането на бюджета е, че общностите имат собствени източници на финансиране – митата, % ДДС, прелерманите, от държавите. ЕП приема бюджета, гласува го и има право да го отхвърли. До сега това се е случвало 4 пъти. ЕК готви проектобюджета, той отива в Съвета и на 5.10 трябва да е в пленарна зала. Има разделение на задължителни и незадължителни разходи. По вторите ЕП определя тавана, по първите – само внася промени. =**контролни функции**. -все по-активно в нормотворческата дейност -участие във формирането на ЕК -омбудсмана -постоянна парламентарна комисия по петициите на гражданите -одобрение на договорите -

парламентарен контрол – евродепутатите задават въпроси на еврокомисарите или членовете на Съвета.

14. ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ ЕК е създадена за да бъде пазител на учредителните договори, изпълнителен орган на ЕС, администратор и управляващ политиките на ЕС, посредник между държавите-членки и изразител на общностния интерес. Тя е най-независимата институция на ЕС. В самите учредителни договори има раздел ЕК. ЕК има свой Правилник за вътрешния ред. ЕК е колективен орган, изборна институция, с 5-годишен мандат. До 1992 г. съставът на ЕК е бил изключителна компетентност на държавите. Те определят с единодушие председателя на ЕК. Първият председател на висшата власт е Жан Моне. В момента – Романо Проди. Комисията се състои от 25 члена – по 1 от всяка държава-членка. Членовете на ЕК не са представители на своята държава и са напълно независими. Председателят на ЕК отговаря за дейността на комисията, ръководи екипа и администрацията. Той е член по право на Евр. съвет /т.е. третиран е като държ. ръководител/. Той участва и във форумите на Г-8. Т.е. той има и представителна функция. Трябва да има определени качества. Участва по дебата за останалите кандидати. Екипът полага клетва. За да бъде избран, трябва да получи единодушната подкрепа на всяка държава. След 1992 г. ЕП участва в избора на Председател. ЕП дава становище за всички от екипа на ЕК. Процедурата по формиране на ЕК в момента включва няколко етапа: -номиниране на Председател – Евр. съвет определя с квалифицирано мнозинство кандидатът и го предлага на ЕП за избор. ЕП одобрява с мнозинство. -определяне на останалите членове. Евр. съвет с квалифицирано мнозинство и по общо съгласие с определения Председател приема списъка на членовете на ЕК. -одобрение на пълния състав на ЕК – гласуването се предшества от 2-седмично изслушване на комисарите. -окончателно назначаване на членовете на ЕК от Съвета. В конституционния договор има текст – Председателят на ЕК ще се номинира от ЕС и ще се избира от ЕП. Евр. съвет ще представя едно име и ако не бъде избран от ЕП, след 1 месец Евр. съвет предлага друго име. Няма ограничения в мандатите. Едно лице може да бъде неограничен брой мандати. Еврокомисарят е абсолютно независим. Той не може да се занимава с друго, има пълна несъвместимост с други дейности. Ако наруши изискванията, мандатът му може да бъде прекратен. След изтичане на мандата, ако не се държи благоразумно, може да бъде лишен от пенсия. Евр. комисия има много високи правомощия – напр. може да забрани сливане на предприятия, ако има нелоялна конкуренция. Тя може да забрани държ. поръчка или субсидии. Затова изискванията за комисарите са високи. Прекратяването на мандата на ЕК може да е на цялата комисия: -ако подаде колективна оставка /пример – 1999 г./ -ако ЕП ѝ гласува недоверие. /не се е случвало/. Може и да се прекрати предварително мандатът на отделен комисар: -при смърт -ако подаде оставка при санкция. Това става по предложение на комисията или на Съвета. Актът, с който се прекратява е решение на Съда в Люксембург. Какво върши Комисията?: Между отделните комисари са разпределени ресори, наречени “Генерални дирекции” – 24 броя. Най-новата дирекция е тази по разширяването. Има и вътрешни отдели и информационна служба. Инф. служба осигурява цялата информационна стратегия на Евр. съюз. Има и група юристи-лингвисти. Те отговаря за превода на нормативните актове. Правомощия на ЕК 1. В Първи стълб ЕК е монополист. Тя пише проектонормите, т.е. тя е **мотор**. 2. ЕК е